

**Norsk samfunns-
medisinsk forening**

DEN NORSKE LEGEFORENING

ÅRSMELDING

1. januar - 31. desember 2020

INNHold

1. Styrets arbeid
2. Spesialitetskomiteen
3. Medlemssituasjon
4. Spesialistutdanning
5. Grunnutdanning
6. Aktiviteter og representasjonsoppgaver
7. Økonomi

Norsk samfunnsmedisinsk forening (Norsam):

En fagmedisinsk forening i Den norske legeforening

Internett: www.legeforeningen.no/norsam

Postadresse:

Norsk samfunnsmedisinsk forening, Den norske legeforening, Postboks 1152 sentrum, 0107 Oslo

Org.nr. 989 039 989

Bankkonto 2220 14 35572

1. STYRETS ARBEID

1.1 Sammensetning

Ved årsmøtet i 2019 ble følgende styre valgt og konstituert for perioden 1.9.2019-31.8.2021¹:

Leder:	Tom Sundar
Styremedlemmer:	Tone Bruun
	Frode Engtrø
	Terese Folgerø
	Cato Innerdal
	Guro Steine Letting
	Anne Kveim Lie

Styret har fordelt sentrale representasjonsoppgaver som følger (se også kap. 6):

- Tom Sundar, leder, Legeforeningens sentrale organer
- Guro Steine Letting, nestleder, Legeforeningens sentrale organer
- Terese Folgerø, høringsansvarlig til våren 2020, styrene for NOKLUS og NSDM
- Frode Engtrø, styret i SKIL
- Anne H. Kveim Lie, styret i Allmenmedisinsk forskningsutvalg (AFU)

1.2 Styremøter og saker

Pandemisituasjonen i 2020 har endret styrets arbeidsform. Det har vært to fysiske møter/samlinger; én i mars og den andre i september, men utstrakt bruk av videomøter (Zoom, Teams) med stort hell. Vi erfarer at hyppige videomøter à 1-1,5 time gir effektivitet og kontinuitet uten å kompromittere kvaliteten i styrets arbeid.

Årsmøtet ble holdt digitalt 10. november med god oppslutning, ca. 80 deltakere.

Det løpende styrearbeidet har i stor grad foregått via den digitale plattformen Yammer i tillegg til vanlig e-post. Fordelene ved Yammer er bl.a. bedre muligheter til dokumentdeling og –arkivering, med tilgjengelighet for alle styremedlemmene.

Styrets møter i 2020:

- Styremøte 5. mars, Gardermoen (1/2 dag)
- Fellesmøte med spesialitetskomiteen 5. mars, Gardermoen (1/2 dag)
- Digitalt styremøte 28. april
- Digitalt styremøte 5. mai
- Digitalt styremøte 19. mai
- Digitalt styremøte 26. mai
- Digitalt styremøte 3. juni
- Digitalt styremøte 9. juni

---

¹ Pga. pandemi-situasjonen har styrene i Norsam og LSA lagt sine årsmøter et par uker senere enn det som er ordinært. Følgelig er valgperioden forlenget til 16.9.2021 som er dato for Norsams årsmøte.

- Digitalt styremøte 24. juni
- Digitalt styremøte 13. august
- Styreseminar 10.-11. september, Angvik/Molde
- Digitalt styremøte 13. oktober
- Digitalt styremøte 5. november
- Digitalt årsmøte, 10. november
- Digitalt styremøte, 16. desember

1.3 Administrasjons- og støttefunksjoner

Styreleder har funksjon som daglig leder. Økonomi og regnskapstjenester leveres av Sjølyst Regnskap AS. Revisjon utføres av RSM Norge AS.

Foreningen v/ styret ansatte Henning Mørland som kurskoordinator 1.9.2019 med en kontraktsperiode på to år. Stillingsinstruksen er å administrere og bidra til å planlegge og gjennomføre obligatoriske kurs i spesialistutdanningen samt ivareta kontakten med aktuelle kursarrangører. Kurskoordinator har også en rolle i arbeidet med å implementere og utvikle spesialistutdanningen i samarbeid med den fagmedisinske foreningen og spesialitetskomiteen. For øvrig har han administrative oppgaver knyttet til kurs hvor Norsam er medarrangør, fremfor alt årsmøtekurset og Sundvoldenseminaret.

1.4 Høringsarbeid og høringsuttalelser

Norsam har avgitt uttalelse i 25 hørings- og innspillsaker, et tall som vitner om høy aktivitet:

1. Høring – Grimstadutvalgets utredning Studieplasser i medisin i Norge. Behov modeller og muligheter
2. Høringssvar – Krav til fagkompetanse for medlemmer i fylkesnemdene
3. Høring Dnlf – Nytt utvalg for menneskerettigheter
4. Høring Dnlf – Forslag til endring av Legeforeningens lover § 4-1-1
5. Høring Dnlf – Vilkår for godkjenning av spesialforening
6. Høring Dnlf – Søknad fra Eldre legers forening om økt representasjon i landsstyret
7. Høring om forslag til endringer i helsepersonelloven § 34 og ny § 34
8. Høring om forslag til alternativ regulering av pasientforløp i spesialisthelsetjenesten
9. Høring – rusreform fra straff til hjelp (NOU 2019:26)
10. Høring Dnlf – Forslag til kandidater til Rådet for legeetikk
11. Invitasjon til å fremme kandidater til Akademikerprisen 2020
12. Høring – Forslag til midlertidig forskrift om innkvartering av asylsøkere som følge av Covid-19-utbruddet
13. Innspill til Helsedirektoratets leveranse for Tillegg nr. 5 til tildelingsbrev 2020 om vaksinasjon
14. Innspillsrunde om forvaltning av prioriteringsbestemmelser for legemidler under koronavirus-utbruddet
15. Høring – Faglig råd ved oppfølging av hjemmeboende med covid-19

16. Innspill til retningslinjer for besøksforbud og sosial isolering av beboere på sykehjem og andre heldøgns omsorgsplasser
17. Innspill til møte med Koronakommisjonen torsdag 25.juni
18. Høring om nasjonal veileder for vanedannende legemidler
19. Høring om forslag til endringer i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek
20. Høring – Digital hjemmeoppfølging og nettbasert behandling
21. Norsams forslag til HODs innspillsmøte om kvinnehelse mandag 31.8
22. Høring – fritt brukervalg i de kommunale helse- og omsorgstjenestene
23. Høring om endringer i spesialistforskriften) om økning av timeantall til veiledning for leger under spesialisering i allmenntidmedisin
24. Høring om forslag til endringer i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram – vaksinasjon mot covid-19
25. Bidrag til Legeforeningens erfaringsrapport om covid-19

1.5 Valgkomite

Hege Kristin Aune Jørgensen, Sofie Lund Danielsen og Leif Edvard Muruvik Vonen utgjør Norsams valgkomité for perioden 2021-23.

1.6 Fagutvalg for leger i spesialisering (Fuxx)

I henhold til Legeforeningens lover skal alle fagmedisinske foreninger skal være egne fagutvalg for leger i spesialisering (LIS). Norsams styre oppnevner medlemmer til fagutvalget («Fuxx'er»). I 2020 var det Mette Røkenes, Lars Erik Hansen og Kristin Sekse som utgjorde fagutvalget.

2. SPESIALITETSKOMITEEN

Spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin ble oppnevnt våren 2019 av fagstyret på fullmakt av sentralstyret i Dnlf, med følgende medlemmer og funksjonsperiode:

Siri Helene Hauge (leder) – 4 år
Bettina Fossberg – 4 år
Inger Marie Fosse – 2 år
Betty Pettersen – 2 år
LIS-representant Lars Erik Hansen
LIS-vararepresentant Mette Røkenes
Frode Hagen (varamedlem) – 4 år
Kristin Sekse (varamedlem) – 2 år

Høsten 2020 ba Siri Helen Hauge om avløsning fra vervet som leder. Bettina Fossberg sa seg villig til å overta ledervervet fra samme tid. Dnlf sentralt ble underrettet om denne omrokeringen.

3. MEDLEMSSITUASJON

Norsam hadde 432 hovedmedlemmer og 115 assosierte medlemmer ved utgangen av 2020. Dette er en svak økning fra året før, for begge tallene. 40 % av hovedmedlemmene er 67 år eller eldre; mens 53 % av hovedmedlemmene er over 60 år.

Av hovedmedlemmene er 292 yrkesaktive (67,6 %). 194 av disse er spesialister, men bare 153 av disse er spesialister i samfunnsmedisin (35,4 % av alle), mens 98 er ikke-spesialister (22,7 % av alle). Tallene ovenfor, ikke minst den høye aldersgradienten, tilsier at det er behov for nyrekruttering til spesialiteten samfunnsmedisin.

4. SPESIALISTUTDANNINGEN

Spesialistutdanningen i samfunnsmedisin ble påvirket av pandemisituasjonen i 2020. Kurs og veiledningsgrupper kunne ikke gjennomføres som vanlig. Overgang til digitale løsninger kom på plass fra høstsemesteret. I 2020 gjennomførte Norsam endringer i kursopplegget som allerede var under planlegging, og som ble ytterligere påskyndet av pandemisituasjonen med arrangementsforbud og reisebegrensninger:

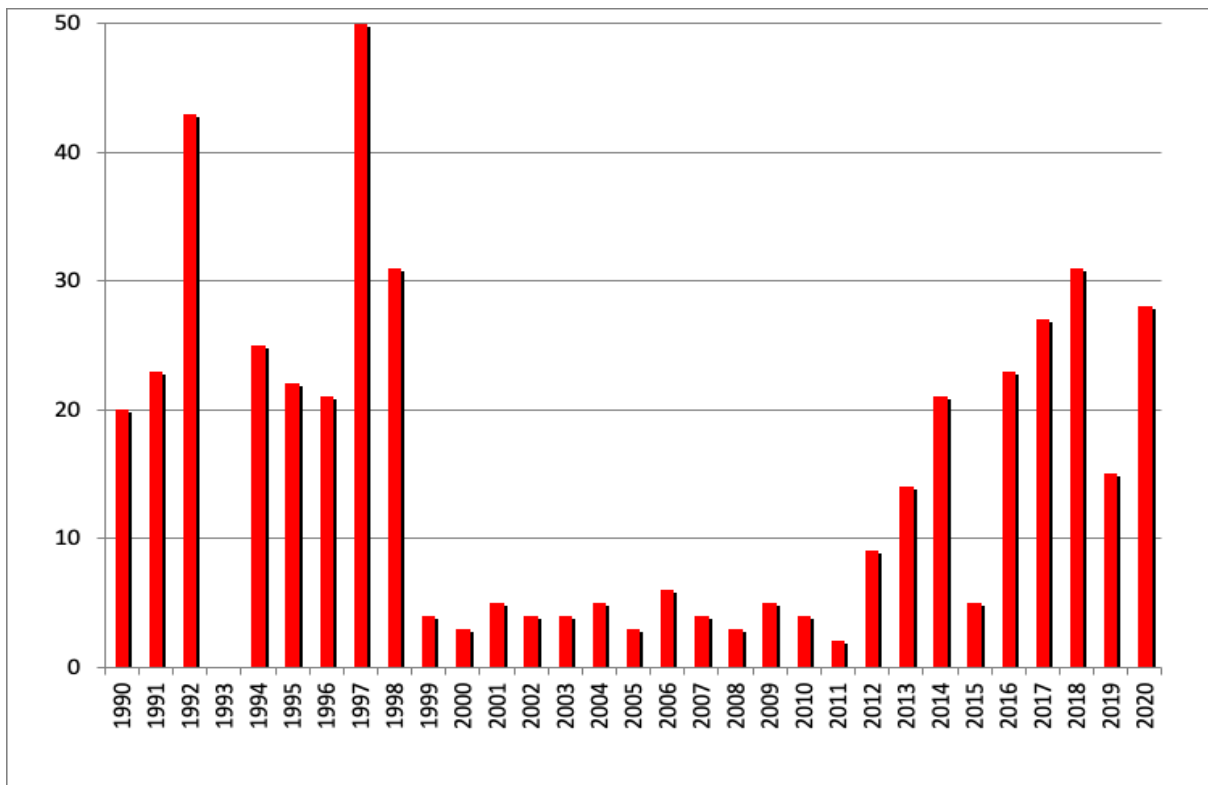
Introduksjonskurs i samfunnsmedisin (Kurs A) ble lagt om til et heldigitalt format med Norsam-styret som kurskomite. Kurset ble gjennomført to ganger høsten 2020.

De øvrige kursene er lagt om til et kursformat som består av kursforberedelser individuelt og i grupper før en avsluttende kurssamling over to dager. Innholdsmessig skal læringsaktivitetene legges om fra forelesningsbasert til deltakeraktiviserende undervisning. Som følge av pandemisituasjonen ble kurssamlingene gjennomført digitalt.

I 2020 ble Kurs B (miljørettet helsevern, smittevern og beredskap) og Kurs F (administrasjon og ledelse) gjennomført i forelesningsbasert form på vinteren før nedstengningen i mars. Videre ble Kurs D (kvalitetsarbeid og tilsyn) og Kurs H (metodekunnskap og kunnskapshåndtering) gjennomført i nytt kursformat på høsten. Følgende kurs ble ikke gjennomført i 2020: Kurs C (folkehelsearbeid), Kurs E (helserett og saksbehandling), Kurs G (kommunikasjon og formidling, rådgivning og samhandling) og Kurs I (global helse).

I planlegging og gjennomføring av kurs i 2021 er det tatt hensyn til et redusert kursprogram i 2020, og lagt inn økt kapasitet og ekstra kurs, for å redusere risiko for forsinkelser i spesialistutdanningen.

Det ble godkjent 28 nye spesialister i samfunnsmedisin i 2020. Dette var en klar økning fra 2019 og på samme nivå som årene 2016-2018. Pandemisituasjonen har således ikke hatt umiddelbare negative effekter på antall spesialistgodkjenninger.

5. GRUNNUTDANNINGEN

Norsam har i de seneste årene hatt dialog med fagmiljøene ved landets universiteter om samfunnsmedisinundervisningen i medisinstudiet, med deltakelse på årlige felles samarbeidsseminarer: Kongsvold 2016, Solstrand 2017, Asker 2018 samt et digitalt møte 2021.

Norsamstyret har – grunnet pandemien – ikke gjennomført dialogmøter med universitetsmiljøene i 2020. Fasit for de siste årene er følgelig besøk/ fysiske dialogmøter ved NTNU i 2016, UiO i 2017, UiB i 2018 og UiT i 2019. Styret har imidlertid arbeidet for å fremme forskning i praktisk samfunnsmedisin ved flere arenaer gjennom 2020. Bl.a. har vi fått gjennomslag for at to stipendier utlyst av AFU (Allmennt medisinsk forskningsutvalg) øremerkes samfunnsmedisinere i kommunesektoren som vil gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter.

Norsamstyret har – i samråd med spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin – inngått en avtale med UiO om gjennomføring av kurs i spesialistutdanningen. Kurset om administrasjon og ledelse (kurs F) gjennomføres innenfor rammen av denne avtalen. Videre foreligger det en intensjonsavtale om å legge kurs C i folkehelse innunder denne avtalen.

6. AKTIVITETER OG REPRESENTASJONSOPPGAVER

Norsams styremedlemmer har vært involvert i en rekke arbeidsgrupper og prosjekter knyttet til håndtering av pandemien – ref. tabellen nedenfor.

Leder Tom Sundar og nestleder Guro Steine Letting deltok på Legeforeningen landsstyremøte som ble avholdt digitalt i to omganger, 27. mai og 30. november – 1. desember.

Tom Sundar og Guro Steine Letting deltok på Legeforeningens faglandsråd 3. november som ble avholdt digitalt. Flere faglige interessante diskusjoner ble løftet frem og en resolusjon om overbehandling i livets siste fase ble vedtatt. Rapport fra faglandsrådet er tilgjengelig på Legeforeningens nettsider.

Sundar er også medlem av Dnlfs fagstyre som hadde 11 møter i 2020. Fagstyret er en del av fagaksen og et koordinerende organ som ivaretar det fagmedisinske interessefeltet og søker dialog med myndighetene i faglige spørsmål. Fagstyret oppnevnes for en to-årsperiode, og består av ni medlemmer. For Norsam er det viktig å arbeide for samfunnsmedisinsk representasjon i fagstyret.

Lars Erik Hansen (Olso) er Norsams LIS-representant til Dnlfs faglandsråd i perioden 2019-21, fra FMF'er med under 1000 medlemmer.

Norsam er representert i en rekke utvalg, referansegrupper og arbeidsgrupper. Styret erfarer at pandemien har økt etterspørselen etter samfunnsmedisinsk representasjon og kompetanse, ikke minst i ad hoc-prosjekter i regi av av FHI og Helsedirektoratet. Som en hovedregel skal foreningen være representert med tillitsvalgte (prinsippet om gjennomgående representasjon), men dersom dette ikke er praktisk mulig oppnevner styret egnede representanter fra relevante fagmiljøer.

Sentrale representasjonsoppgaver i 2020

Legeforeningens landsstyremøte 2020	Tom Sundar (medlem av fagstyret), Guro Steine Letting (fagdelegat)
Legeforeningens faglandsråd 2020	Tom Sundar
Spesialistutdanning – drift og utvikling	Tom Sundar, Henning Mørland
SKIL - Senter for kvalitet i legekontor, styremedlem	Frode Engtrø
NOKLUS, styringsgruppe	Terese Folgerø
NSDM, Norsk senter for distriktsmedisin – styringsgruppe	Terese Folgerø
AFU – Allmennmedisinsk forskningsutvalg	Anne Kveim Lie (vara Tone Bruun)
Nettsider og medlemsinformasjon	Tom Sundar, Henning Mørland
Observatør i Allmennlegenes covid-19-innsatsgruppe	Guro Steine Letting
Helsedirektoratets arbeidsgruppe for styrking av overvåkings- og informasjonssystemene vedr. Covid-19	Guro Steine Letting
Nasjonal TISK-prosjektgruppe (Hdir)	Cato Innerdal
Kommunal referansegruppe for pandemihåndtering (Hdir)	Cato Innerdal
Referansegruppe for etablering av kontaktregister for kommuneoverleger (Dnlf, FHI, Hdir, KS)	Tom Sundar, Guro Steine Letting
Arbeidsgruppe for utvidet vaksinasjonsprogram (FHI)	Anne Kveim Lie
Referansegruppe for avstandsoppfølging (H dir)	Synne Schou Øhrberg
Referansegruppe for utvikling av indikatorer i allmennlegetjenesten (Hdir)	Madli J. Haaheim Indseth
Dnlfs arbeidsgruppe for standarder for fastlegekontor	Frode Engtrø
Dnlfs arbeidsgruppe for obligatorisk etterutdanning	Guro Steine Letting, Cato Innerdal
Hovedkomiteen for Primærmedisinsk uke (PMU) ²	Synne Schou Øhrberg, Maja Eilertsen, Jan Magne Linnsund

² PMU 2020 ble avlyst pga. pandemien

8. ØKONOMI

Resultatregnskapet for 2020 viser et negativt resultat på kr 96 944. Det er 5. år på rad at Norsam har et negativt driftsresultat, men det skyldes i hovedsak avskrivning av driftsunderskuddet for PMU 2020 som ble kansellert pga. pandemien. Imidlertid ble foreningen kompensert med et tilskudd på kr 284 735 fra Innovasjon Norge som følge av at PMU ble kansellert.

At foreningens underskudd ikke ble større i et driftsår som var betydelig forstyrret av pandemien og hvor det var et underskudd i PMU drift, må sies å være akseptabelt. Underskuddet for 2020 dekkes av egenkapitalen. Styret forventer at utviklingen vil snu i 2021 slik at underskuddet utlignes eller at vi vil styre mot et overskudd. Totalt sett har foreningen solid økonomi med og en formålskapital på 2 203 243 ved utgangen av 2020.

Norsams utdanningsfond ble opprettet 2011 og hjemlet i foreningens vedtekter (§ 11). Årsmøtet har tidligere overført en del av regnskapsoverskuddet til fondet, sist gang i 2016. Senere har det ikke vært avsetninger, men fondsbeholdningen er likevel tilfredsstillende. Innestående beløp var kr 421.809 ved utgangen av året.